

ROMÂNIA
JUDEȚUL CONSTANȚA
MUNICIPIUL CONSTANȚA

PROIECT DE HOTĂRÂRE AVIZAT,
SECRETAR GENERAL,
FULVIA-ANTONELA DINESCU

PROIECT DE HOTĂRÂRE NR. 439/11.11.2025
privind aprobarea necesității și oportunității obiectivului de investiții:
"Amenajare PARCUL ETNIIILOR - ARBORELE VIEȚII"

Consilierii locali PSD, Costin Ioan RĂSĂUȚEANU, Perodin DEDE, Ioana Claudia DOBRE, Cornelia Cristina ROMAN, Daniel TUDOR, Cristian MIHĂILESCU, Nicolae LASCU și Irinela NICOLAE, în baza prerogativelor stabilite de lege și a inițiativei exprimate, în calitate de inițiatori,

Având în vedere:

- referatul de aprobare al consilierilor PSD înregistrat sub nr. 256879/11.11.2025,
- raportul de specialitate al 270498/27.11.2025 înregistrat sub nr. /2025,
- adresa cu nr. 253200/05.11.2025, depusă de Comunitatea Elenă „Elpis” Constanța
- adresa cu nr. 253203/05.11.2025, depusă de Uniunea Armenilor din România Sucursala Constanța
- adresa cu nr. 253481/06.11.2025, depusă de Uniunea Democrată Turcă din România
- adresa cu nr. 253762/06.11.2025, depusă de Comunitatea Rușilor Lipoveni din Constanța
- adresa cu nr. 253835/06.11.2025, depusă de Partida Romilor Pro-Europa Filiala Județeană Constanța
- adresa cu nr. 256104/10.11.2025, depusă de Comunitatea Bulgarilor din Constanța Edinstvo

În conformitate cu următoarele prevederi:

- art. 2, 3, 8, lit. a), b), p) din Ordonanța nr. 21/2002 privind gospodărirea localităților urbane și rurale, cu modificările și completările ulterioare
- art. 2, art. 8 alin. (1), art. 11 alin. (1) și (3), art. 18 alin. (2) și (7), art. 19 alin. (1) din Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, cu modificările și completările ulterioare
- art. 6 alin. (1), art. 90 lit. e) și g) din OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare
- art. 121 alin. (2) din Constituția României

Luând în considerare:

- Planul de calitate a aerului în Municipiul Constanța pentru dioxid de azot și oxizi de azot (NO₂NO_x), perioada 2021 – 2025, măsura "M.3.1 Întreținerea și extinderea spațiului verde"
- Regulamentul privind administrarea și întreținerea spațiilor verzi, măsuri și reguli specifice pentru protecția mediului în municipiul Constanța
- Directiva (UE) 2024/2881 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa

În temeiul prevederilor art. 129 alin. (1), (2) lit. b), alin. 4 lit. g), alin. (7) lit d), i) și j); art. 139 alin. (1) și art. 196 alin. (1) lit. a) din OUG nr 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

PROPUN:

Art. 1. Se aprobă ca fiind necesar și oportun obiectivul de investiții: "Amenajare PARCUL ETNIILOR - ARBORELE VIEȚII".

Art. 2. Prezentul proiect de hotărâre ce urmează a fi înscris pe ordinea de zi a ședinței ordinare din decembrie 2021 se transmite de către Secretarul General al Municipiului următoarelor comisii de specialitate: Comisiei nr. 2 – Comisia de organizare și dezvoltare urbanistică, realizarea lucrărilor publice, protecția mediului înconjurător, conservarea monumentelor istorice și de arhitectură și Comisiei nr. 3 – Comisia pentru servicii publice, comerț, turism și agrement, în vederea examinării, formulării de amendamente în scris, după caz, precum și întocmirii avizului cu privire la adoptarea proiectului.

Inițiatori,

Consilieri locali:

Costin Ioan RĂSĂUȚEANU

Perodin DEDE

Ioana Claudia DOBRE

Cornelia Cristina ROMAN

Daniel TUDOR

Cristian MIHĂILESCU

Nicolae LASCU

Irinela NICOLAE

ROMÂNIA
JUDEȚUL CONSTANȚA
MUNICIPIUL CONSTANȚA
CONSILIUL LOCAL
NR. 256879/11.11.2025

REFERAT DE APROBARE
pentru proiectul de hotărâre
privind aprobarea necesității și oportunității obiectivului de investiții:
"Amenajare PARCUL ETNIIOR - ARBORELE VIETII"

Diversitatea etnoculturală, necesară pentru omenire precum biodiversitatea pentru natură, este una dintre rădăcinile dezvoltării, înțeleasă nu doar în termeni de creștere economică, dar și ca mijloc de a realiza o existență mai satisfăcătoare din punct de vedere intelectual, emoțional, moral și spiritual.

Prin intermediul acestui proiect propunem să se amenajeze un parc sub formă de arbore, în care fiecare alee să reprezinte o ramură a arborelui, în capătul căreia se va planta un copac specific unei etnii (de ex arțar, alun, măsline, rododendron, stejar, mesteacăn). Mai mult, pe aleea respectivă vor fi informații cu privire la fiecare etnie în parte, despre istoria ei în acest oraș și principalii reprezentanți, ceea ce va transforma parcul într-o nouă atracție turistică.

Proiectul propus reprezintă, în primul rând, un tribut adus comunităților etnice, pentru contribuția lor la dezvoltarea orașului Constanța, la conviețuirea armonioasă și la unitate. Este un semn de recunoaștere a valorii și forței pe care diversitatea culturală o aduce societății.

Rădăcinile comunității noastre au o istorie de peste două milenii și jumătate, orașul Constanța fiind unul dintre cele mai vechi din țară. Acesta reprezintă un spațiu în care etnii diverse (români, tătari, turci, romi, ruși lipoveni, greci, armeni, maghiari, ucraineni, germani, italieni, macedoneni, bulgari, evrei, albanezi, sârbi, polonezi, croați etc.) au creat, de-a lungul secolelor, un model de coexistență pașnică și îmbogățire culturală reciprocă. Nicăieri în România nu trăiesc mai multe etnii, Constanța fiind un loc în care istoria și tradiția se întâlnesc într-un mod special și captivant, transformând orașul într-un adevărat tezaur multicultural al țării și exemplu de conviețuire multietnică.

Comunitatea constănțeană are o experiență lungă și complexă a conviețuirii diferitelor etnii și culturi, care au lăsat, peste tot în peisaj, urmele trecerii: Biserica Greacă, Teatrul Elpis, Școala Greacă, Hotel Grand, Biserica Armeană, Geamia Hunchiar, Moscheea Carol I, Farul Genovez, Sinagoga Mare, Biserica catolică "Sf. Anton de Padova" sau Biserica bulgară "Sf. Nicolae" fiind câteva exemple.

Toate etniile au contribuit la dezvoltarea vieții comerciale și la modernizarea orașului Constanța (prin construirea de case, hoteluri, restaurante, cinematografe, biserici; prin înființarea și conducerea firmelor; prin organizarea plajelor etc), implicându-se în viața culturală, dar și în administrația publică. În acest sens, amintim de primul primar ales al Constanței (1878) în administrația românească din Dobrogea, care a fost un grec (negustorul Antonio Alexandridi) și care a ocupat această funcție în două mandate. Numele său este strâns legat de primele documente privind modernizarea și sistematizarea orașului. Un alt primar, de această dată din perioada interbelică, a fost de origine italian, respectiv Francisc Sachetti, negustor și jurnalist.

Și alte etnii au participat direct în administrația locală, amintind aici pe Krikor Zambaccian, membru al minorității armene, care a ocupat funcția de adjunct de primar, sau pe Bohor Seni, aparținând comunității evreilor, care a fost membru în primul „Consiliu Comunal” din 1878.

Un nume de referință este și Ovidiu Limbidi, născut la Constanța într-o familie de comercianți greci, care, în calitate de locotenent-comandor, a fost unul dintre reprezentanții României în Comisia Mixtă Româno-Sovietică pentru delimitarea frontierelor pe Prut, Dunăre și Marea Neagră, refuzând să semneze harta cu soluțiile propuse de către autoritățile sovietice.

Privind comunitatea musulmană, un aport important la dezvoltarea comerțului local l-a adus Abdulhaman Abdul Halim, negustor bogat, proprietar al hotelului Regal. Un alt dobrogean (de etnie tătar), Osman Nuri, participă la luptele de la Mărășești unde este rănit și este decorat de guvernul României cu „Virtutea Militară”. El a predat limba și literatura turcă la Școala Tătară din Constanța. Poetul național tătar, Memet Niyazi, a fost directorul școlii musulmane din Constanța. Iar Negip Hagî Fazîl, erou tătar, a fost lider al luptei pentru redobândirea patriei, conducător al rezistenței anticomuniste. Amintim aici și de Geavit Musa Velulla, numit Membru corespondent al Academiei Române (primul și unicul academician tătar) pentru invențiile sale de importanță universală în domeniul energiei termice, al arcului termionic în vid, al efectului M, al pompei Comșa-Musa, al neonului, argonului și kryptonului hidrogen. Dobrogea a fost liman al salvării pentru tătarii din Crimeea care au fost „brutal deportați”, așa cum aflăm din lucrările scrise de Mehmet Ablay.

De asemenea, să nu uităm de muncitorii italieni care au participat la modernizarea portului Constanța la începutul secolului trecut, sau de membrii tuturor comunităților în rolul lor de cultivatori, comercianți, negustori și meșteșugari.

Încă din cele mai îndepărtate timpuri, oamenii au înțeles importanța arborilor, considerându-i surse de viață și de înțelepciune. Chiar cele mai dezvoltate civilizații antice au adoptat copacii ca simbol al vieții, al transformării sau chiar al divinității, „Arborele Vieții” devenind un element universal, care a dăinuit până în zilele noastre. Prin analogie cu metafora folosită din antichitate, rădăcinile copacului reprezintă baza și siguranța pe care comunitatea noastră, formată din diferite etnii, trebuie să le dețină, pentru ca, ulterior, să reușească să-și atingă potențialul, exact așa cum un copac își înalță ramurile către cer, formând o coroană bogată și maiestuoasă. Sănătatea rădăcinilor se reflectă în frumusețea arborilor.

Copacii sunt folosiți ca simbol pentru etnie, reprezentând adesea legături ancestrale, continuitate și identitate culturală, în special prin simbolul arborelui vieții. În multe culturi, copacii sunt considerați strămoși, paznici și simbolizează legătura cu strămoșii, cu familia și cu pământul. Prin plantarea unui copac specific, se creează un punct de reper cultural și un simbol al identității comunitare. La fel cum copacii sunt puternici și rezistenți, fiind capabili să supraviețuiască prin diverse sezoane, ei pot reprezenta rezistența și puterea unei comunități etnice de a supraviețui și de a se adapta. Simbolismul copacului este strâns legat de natură, unde copacul reprezintă viața, creșterea și regenerarea, trăsături care se pot aplica și unei comunități etnice.

În al doilea rând, această inițiativă implică plantarea de arbori, arbuști și flori, esențială pentru conservarea mediului și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor acestui oraș. În continuare vom sintetiza principalele beneficii sociale și economice ale plantării de copaci. Începem cu *îmbunătățirea peisajului urban, respectiv a spațiilor publice*, arborii având puterea de a transforma peisajele aride în medii verzi și pline de viață. Prin frumusețea și atractivitatea lor vizuală, ei creează un sentiment de mândrie și identitate în cadrul comunităților. Aceste oaze verzi oferă o pauză de la agitația vieții urbane, oferind un loc de relaxare și recreere pentru cetățenii orașului.

De asemenea, plantarea copacilor oferă *oportunități de implicare comunitară și voluntariat*. Când locuitorii se reunesc pentru a planta copaci, acest lucru întărește legăturile sociale și încurajează participarea activă la activitățile din comunitate. Promovează un sentiment de responsabilitate comună și de administrare a mediului local. Acțiunile de plantare a copacilor pot servi ca platforme de educare și conștientizare, contribuind la însuflarea valorilor de mediu în rândul membrilor comunității, în special copiilor și tinerilor.

Comunitățile care acordă prioritate plantării de copaci observă o *îmbunătățire a coeziunii sociale și a sentimentului de apartenență*. Copacii creează un teren comun, unde oamenii pot interacționa, comunica și construi relații. Aceste experiențe și conexiuni comune contribuie la consolidarea țesutului social și a sentimentului de unitate în cadrul comunității. Mai mult, implicarea directă a cetățenilor va aduce o satisfacție mai mare, decât în cazul în care copacii ar fi plantați de către municipalitate sau de către un ONG.

Consolidarea rezilienței urbane la schimbările climatice este un proces complex, care implică multiple părți interesate și care este adesea limitată de lipsa resurselor. În acest context, soluțiile bazate pe plantarea de arbori sunt cele de preferat, rentabile și cu multiple beneficii:

- ✓ În primul rând, copacii *produc oxigen* - un element fundamental pentru existența noastră. Într-un singur sezon, un copac matur cu frunze produce suficient oxigen pentru ca 10 persoane să poată respira. Acest lucru este cu atât mai important în zonele populate și poluate, precum orașele, unde se estimează că nivelul mediu de oxigen este cu cel puțin 6% mai scăzut.
- ✓ Copacii joacă un rol important în calitatea lor de *rezervoare de carbon*. Într-un an, un singur copac poate absorbi până la 48 de kilograme de dioxid de carbon. Datorită mărimii și densității lor, copacii sunt mult mai eficienți decât plantele mici. Poluarea aerului continuă să aibă efecte semnificative asupra sănătății, în special în zonele urbane. Aceste efecte generează costuri

economice, scurtând durata vieții, crescând cheltuielile medicale și reducând productivitatea muncii, prin pierderea zilelor de muncă. Copacii și vegetația *reduc semnificativ poluanții* la care suntem expuși. Comunitățile cu un număr mare de copaci au adesea cheltuieli mai mici cu asistența medicală, eliberând resurse pentru alte investiții sociale și economice importante.

- ✓ Pe lângă faptul că absorb apa, copacii o eliberează sub formă de vapori de apă, prin frunzele lor, ceea ce produce un *efect de răcire*. De asemenea, copacii oferă umbră solului și clădirilor, ceea ce duce la o răcire suplimentară și la o utilizare mai redusă a energiei. Efectul global de răcire al unui singur copac matur este, în medie, echivalent cu 10 unități de aer condiționat care funcționează timp de 20 de ore pe zi. Colectiv, copacii pot răci zonele urbane cu până la 8 grade Celsius. Acest rol este cu atât mai important cu cât temperatura în Constanța depășește frecvent 30 de grade pe timpul verii. Astfel, vor fi economii substanțiale pentru proprietarii de case, întreprinderi și administrația locală, sub forma reducerii facturilor la energie și a cheltuielilor de întreținere pentru infrastructura de răcire.
- ✓ Copacii *reduc riscul de inundații și de alunecare a terenului*. Un singur copac poate absorbi până la 450 de litri de apă prin rădăcinile sale în fiecare zi și poate capta apa de ploaie de pe suprafața frunzelor sale. De asemenea, rădăcinile lor reduc eroziunea solului și încetinesc filtrarea apei în rețelele de canalizare ale orașului. Acest lucru este deosebit de important în orașele în care o mare parte din suprafața solului este alcătuită din materiale impermeabile, precum asfaltul și betonul. În cazul unei ploi torențiale bruște, aceasta poate provoca rapid inundații mari, dacă apa nu are unde să se ducă.
- ✓ Copacii oferă o *sursă de hrană și habitat* pentru o multitudine de alte specii din mediul nostru urban - păsări, insecte, alte plante, ciuperci, mușchi etc.
- ✓ Nu ultimul rând, copacii sunt buni pentru *sănătatea și bunăstarea noastră mentală*. S-a demonstrat că apropierea de natură, în special de copaci, reduce nivelul de cortizol din creierul nostru. Acesta este cunoscut și sub numele de hormonul stresului, iar scăderea lui poate ajuta la reducerea simptomelor anxietății și stresului. De asemenea, studiile realizate în domeniu susțin că vom părăsi locuințele mai des, vom ieși afară și vom face mișcare mai mult, dacă există copaci și spații verzi frumoase și primitoare.

Propunerea de proiect este în acord cu:

- normele privind calitatea aerului, adoptate la nivel comunitar în octombrie 2024. Noile standarde prevăd limitele de emisie, obligațiile de reducere a expunerii medii și pragurile de alertă. De exemplu, pentru particulele fine în suspensie PM_{2,5} (care sunt responsabile de cel mai mare număr de decese premature din Europa legate de emisii), valoarea limită anuală va fi redusă de la 25 µg/m³, la 10 µg/m³ (Directiva UE 2024/2881 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa);

- regulamentele și planurile adoptate la nivel local (Planul de calitate a aerului în Municipiul Constanța pentru dioxid de azot și oxizi de azot (NO₂NOX), perioada 2021 - 2025, măsura "M.3.1 Întreținerea și extinderea spațiului verde"; Regulamentul privind administrarea și întreținerea spațiilor verzi, măsuri și reguli specifice pentru protecția mediului în municipiul Constanța).

Proiectul de hotărâre are ca bază legală:

- Ordonanța nr. 21/2002 privind gospodărirea localităților urbane și rurale (art. 2, 3, 8)
- Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților (art. 2, 8, 11, 18, 19)
- OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului (art. 6, 90)
- Constituția României (art. 21)

În concluzie, propunem construirea unui parc al etniilor, care va avea, așa cum am văzut în prezentarea de mai sus, multiple beneficii sociale și economice, într-o lume zdruncinată de conflicte și crize, aflată în cautarea unui echilibru al bunei-conviețuiri interetnice. În plus, se va crea un parc deosebit și unic în țară, care va reprezenta o nouă atracție pentru localnici, dar și pentru turiști, aceștia având posibilitatea să cunoască mozaicul etnic specific ce pune în evidență vechimea, statornicia și unitatea comunității constănțene.

În temeiul prevederilor art. 129 alin. (2) lit. b), alin. 4 lit. g), alin. (7) lit d), i) și j); art. 139 alin. (1) și art. 196 alin. (1) lit. a) din OUG nr 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare, propunem spre analiză și aprobare proiectul de hotărâre privind aprobarea necesității și oportunității obiectivului de investiții: "Amenajare PARCUL ETNIIILOR - ARBORELE VIEȚII".

Consilieri locali,

Costin Ioan RĂSĂUȚEANU

Perodin DEDE

Ioana Claudia DOBRE

Cornelia Cristina ROMAN

Daniel TUDOR

Cristian MIHĂILESCU

Nicolae LASCU

Irinela NICOLAE

ROMÂNIA
JUDEȚUL CONSTANȚA
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CONSTANȚA
DIRECȚIA ORGANIZARE EVENIMENTE
SERVICIUL ORGANIZARE EVENIMENTE
NR. 270498 / 27.11.2025

Raport de specialitate
pentru proiectul de hotărâre privind aprobarea necesității și oportunității obiectivului de investiții
„Amenajare PARCUL ETNIIILOR-ARBORELE VIEȚII”

Luând în considerare referatul de aprobare al consilierilor locali PSD, Costin Ioan Răsăuțeanu, Perodin Dede, Ioana Claudia Dobre, Cornelia Cristina Roman, Daniel Tudor, Cristian Mihăilescu, Nicolae Lascu și Irinela Nicolae, înregistrat sub nr.256879/11.11.2025, în calitate de inițiatori;

Văzând:

- însemnătatea pe care o are protejarea mediului înconjurător, sustenabilitatea resurselor reprezentând capacitatea unei societăți de a răspunde necesităților prezente fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi, menținând și îmbunătățind calitatea și cantitatea resurselor naturale. În acest sens, una dintre cele mai simple, dar vitale metode de protecție este plantarea de arbori, iar amenajarea unor spații propice dezvoltării acestora este considerată un aspect esențial în dezvoltarea orașului;

- importanța pe care o societate dezvoltată o acordă cetățeanului, ca celulă de bază a sa, este fundamentală, fiind piatra de temelie a principiilor universale ale democrației, drepturilor omului și justiției sociale. Fiecare cetățean este o componentă vitală a unei societăți, contribuind la binele comun prin drepturile și responsabilitățile sale, prin bunăstare, mulțumire și recunoaștere conducând la crearea unei comunități active și productive;

- armonia în care, de veacuri, în Constanța, au conviețuit etnii diverse și numeroase, cu obiceiuri și tradiții proprii, pe care le-au păstrat și transmis generațiilor următoare. În acest spațiu geografic s-a dovedit că există o stare de echilibru, respect reciproc și coeziune socială, nefiind o excepție ci o componentă normală, deși complexă, a realității sociale. Respectul reciproc, toleranța și dialogul intercultural, solidaritatea și cooperarea, egalitatea de șanse, incluziunea socială au demonstrat faptul că o societate unită prin respect reciproc este mai capabilă să gestioneze provocările și crizele, datorită coeziunii sociale crescute;

- contribuția pe care membri ai acestor comunități etnice a adus-o la dezvoltarea socială, culturală, educațională a orașului;

- dorința de a împlini cele două aspecte care pot defini o comunitate, respectiv un mediu sănătos și armonia traiului în comun;

Față de cele mai sus prezentate, în temeiul art. 136 alin. (8) lit. b) din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, s-a întocmit prezentul raport de specialitate care însoțește proiectul de hotărâre privind aprobarea necesității și oportunității obiectivului de investiții „Amenajare PARCUL ETNIIILOR-ARBORELE VIEȚII”, ce va fi supus spre analiză, dezbateră și aprobare plenului Consiliului local al municipiului Constanța.

Director executiv,
Mihaela POPESCU

Șef serviciu,
Simona RADU

Întocmit,
Inspector Georgeana-Viorica PREOTEASA

Serviciul Juridic

C.j. Mihaela POPESCU